

Bayer Zsolt: Az európai civilizáció nagy pillanatai (2. rész)

2023 március 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ide, a barbár magyarok földjére jó sokan hozták el az európai civilizációt – mindhiába.

Miközben a Magyar Királyság élethalál harcát vívta az Oszmán Birodalommal, megérkezett Gritti, és ő is hozott nekünk egy falat európai civilizációt.

Lodovico Gritti, a velencei dózse törvénytelen fattya, mivel nem juthatott elég magasra a velencei ranglétrán, elment az Oszmán Birodalomba, ahol előbb Velence titkos ügynökeként tevékenykedett, majd Ibrahim pasa kegyeltje lett, végül Szulejmán szultán bizalmába is beférkőzött, s ebbéli státusában előbb Laski Jeromost támogatta abbéli igyekezetében, hogy a szultán Szapolyai Jánost támogassa I. Ferdinánd ellenében, ebbéli szolgálataiért Magyarország kormányzója lett, majd kiszáratva átpártolt Ferdinánd oldalára, megostromolta Esztergomot, megölette a váradi püspököt, Czibak Imrét és meggyaláztatta holttestét, az Árthándy testvéreket, Balázst és Pált mindenféle törvényes eljárás mellőzésével lefejeztette.

„Megyek Magyarországra és a görög magyar fejeket leütöm a nyakukról. János király mindig félt tőlük, de én megmondtam neki, hogy keserű orvossághoz nyúlok, ha az édesnek nincsen foganatja; megyek végrehajtani fenyegetésemet; aki uralkodni akar, az ne féljen a vérontástól!” – jelentette ki Magyarhonba indulván, Junisz bég pedig így beszélt róla: „A szajhaszülőtte Grittinél cudarabb és gonoszabb ember nincs a világon; ő se nem török, se nem keresztény; végtelenül sajnálom, hogy még nem akadt magyar, aki a gazembert megölte volna.”

Hiába no, az európai civilizációról mit sem tudó törökök teljes pontossággal fogalmazták meg az európai civilizáció kellős közepéből érkezett Gritti jellemét. Végül aztán szerencsére akadt egy „barbár”, az európai civilizációt hírből sem ismerő magyar, nevezetesen Majláth István vajda, aki lefejeztette Meggyes várában ezt a hibátlan európeert, aki annak idején megpróbált civilizálni bennünket. Ugyanezzel próbálkozott nem sokkal később Castaldo generális is, amikor Martinuzzi (Fráter) Györgyöt az alvinci kastélyban meggyilkoltatta pusztán azért, mert a bíboros nem volt hajlandó a Lippa várában foglyul ejtett török katonákat brutálisan legyilkoltatni mind egy szálig. Castaldo zsoldosai brutálisan meggyilkolták a magyar főt papot, majd levágták a fülét és elküldték Ferdinánd királynak, az európai civilizáció nagyobb dicsőségére.

Mi, barbár magyarok pedig még mindig nem értettük eléggé, mi fán is terem az európai civilizáció. Éppen ezért folyamatosan magyarázta nekünk mibenlétét a fényességes Nyugat. Ezt tették például az aradi várudvaron is, amikor tizenhárom magyar honvédtábornokot végeztek ki, s még Batthyány Lajost is Pesten, az első független magyar kormány fejét.

Jellemző, hogy miképpen viselkedtek ezek a barbár, civilizálatlan magyar tisztek kivégzésükkor illetve utolsó éjszakájukon.

Aulich Lajos Horatiust olvasott az utolsó éjjelen, úgy várta a halált.

Damjanich János – kit utolsó előttniek hagytak az európai civilizáció letéteményesei – így lépett a bitófához: „Azt gondoltam, én leszek az utolsó, mert a csatában mindig első voltam.” Majd „Szegény Emília! Éljen a haza!” – kiáltotta, s ezek voltak utolsó szavai.

Dessewffy Arisztid így szólt a siralomházban: „Csoda, hogy minden magyart ki nem irtottak a Habsburgok háromszáz év óta” – majd mély álomba merült. „Tiszta lelkiismeretem van, s az hagyott aludni” – magyarázta papjának, majd teljes nyugalommal állt a kivégzőosztag elé.

Kiss Ernő: kivégzésekor nem engedte a szemét bekötni. „Szegény hazám! Isten büntesse meg hóhérait!” – kiáltotta a sortűz eldördülése előtt. A lövések csak megsebeztek, ekkor egyesek szerint így szólt: „Hát én, rólam elfeledkeztek?”. Mások úgy emlékeznek, hogy saját maga vezényelt újra tüzet a megzavarodott kivégzőosztagnak. Egy altiszt közvetlen közelből lőtte agyon.

Knézics Károly: az utolsó éjszakáján családjának írt búcsúlevelet.

Láhner György: „A szemtanúk szerint utolsó estéjén feleségét fogadta, majd fuvolázott, a Lammermoori Lucia című operából a haldokló Edgár búcsúáriáját játszotta.”

Lázár Vilmos: kivégzése előtti éjjel írta a feleségének: „Adj gyermekeink mindegyikének, ha kilép a világba, egy emléket tőlem – előjelül annak, hogy az, aki becsületesen és tisztán élte egész életét – nyugodtan bír meghalni, ha ártatlanul is, mint én.”

Leiningen-Westerburg Károly gróf: „Rendkívül érzékeny volt katonai becsületére, a kivégzése előtti percekben is ama rágalomok ellen tiltakozott, melyek szerint Budavár visszavételekor az elfogott osztrák katonákkal kegyetlenkedett volna. Szavait – Tichy osztrák nagy, a kivégzés parancsnokának intésére – a dobok dübörgése némította el.”

Nagysándor József: „Szivarozva várta kivégzését, s amikor sorra került, a latin mondást idézte: Hodie mihi, cras tibi! (Ma nekem, holnap neked!) »Éljen a haza!« kiáltással halt meg.”

Poltenberg Ernő: „Mikor a tábornokok a kivégzés hajnalán a várudvaron gyülekeztek, Poeltenberg végignézve társain így szólott: »Szép kis deputáció megy az Úristenhez, hogy a magyarok ügyét képviselje!«”

Schweidel József: „Egy szemtanú szerint sem akarta engedni, hogy a szemét bekössék, a törzsrörmester kétszer tett erre kísérletet, de Schweidel minden alkalommal lerántotta a kendőt. Kezében azt a feszületet tartotta, amelyet mindenkor, a csatákban is magával hordott. A vérével befröcskölt keresztet papja – utolsó kívánságának megfelelően – eljuttatta honvéd kapitány fiának, aki szintén az aradi várban raboskodott.”

Török Ignác: „A kivégzés előtti éjszakán sem cáfolta meg hivatását és szenvedélyét: egy, a várerődítéssel foglalkozó szakmunkát olvasgatott. Amikor a pribékek a bitóhoz kísérték a felindult embert, Tichy nagy gúnyos megjegyzésére így vágott vissza: »Szégyellje magát ön, hóhérlegény!« A kivégzése előtti pillanatokban állítólag szívszélhűtés érte, már csak holttestét akaszthatták fel.”

Vécsey Károly gróf: „A bíróság kötél általi halálra ítéli, s mivel személyes ellenségei is voltak a császári udvarban, sőt saját apja is követelte kíméletlen megbüntetését, végignézve bajtársai haláltusáját, utolsóinak kellett meghalnia. Kivégzésekor – utolsó lévén – már nem volt kitől elköszönnie. Vécsey a halott Damjanichhoz, régi vetélytársához lépett, s az ő kezeit csókolta meg búcsúzóul.”

Aki még ebből sem látja, micsoda barbár, civilizálatlan népek voltunk (s vagyunk) mi, magyarok, az menjen továbbképzésre Róna Péter elvtársához.

De jóakaróink, ez a sok nagyszerű, civilizált európai továbbra sem adta fel, s türelemmel próbáltak meg bennünket rávenni, hogy váljunk végre hozzájuk hasonlóvá. Makacs és csökönyös volt a Nyugat, s mindig a javunkat akarta. S nem csak Európa ám, utóbb a Nyugat leghatalmasabbá váló állama, az Egyesült Államok is azon fáradozott, hogy végre civilizáltak és kulturáltak legyünk.

Ezt például 1956-ban tapasztalhattuk meg, amikor a forradalom kitörésekor Eisenhower elnök elsőként biztosította arról Nyikita Szergejevics Hruscsovot, hogy az Egyesült Államok az égvilágon semmit sem fog tenni a magyarok érdekében, a magyarok oldalán, csináljanak a szovjetek azt, amit csak akarnak, s ezután az amerikai pénzből fenntartott és működtetett Szabad Európa rádió naponta kitarásra buzdította a magyar forradalmárokat, mondván, hamarosan érkezik a segítség. Majd utóbb feltették a Times címlapjára a „Pesti srácot”, fegyverrel a kezében, a Pesti srác lett az „év embere”, mert az Egyesült Államok mindig így tudta le a lelkiismeretét. Egy kis PR-munka, és minden ok, „business as usual”.

Akkor – talán életünkben először – fel is sikkantottunk gyönyörűségünkben ennyi civilizáció, ennyi kultúra, ennyi becsület láttán.

Apropó! Ejtsünk akkor néhány szót az Egyesült Államok alkotmányáról!

„1788. június 21-én ratifikálta New Hampshire az Amerikai Egyesült Államok alkotmányát, ezzel kilencen nőtt azon tagállamok száma, melyek elfogadták az ország alaptörvényét. Az előző évi államközi tárgyalások eredményeként így törvényerőre emelkedhetett a világ első polgári szellemben íródott alkotmánya.

Bár az 1783-as párizsi béke után függetlenné váló Egyesült Államok tagjai a brit gyarmatosítók elleni harcban szinte törhetetlen egységet mutattak fel, a szabadság kivívása utáni tárgyalásokat már korántsem jellemezte ez a fajta konszenzus. (...) Az egyes államok szuverenitását nem csak a hatalmat megkötő fékek és egyensúlyok, és a legfelső bírósággal szembeni vétőjog biztosította volna, hanem az alkotmánytervezet VII. cikkelye is, mely kikötötte, hogy az új alaptörvényt 13 államból legalább kilencnek kell ratifikálnia az életbe lépéshez. Ennek ellenére a Kongresszus záróülésén Benjamin Franklin a teljes konszenzus megszerzésének fontosságáról beszélt.

Kezdetben úgy tűnt, ez a feltétel nem okoz majd nehézséget, mivel öt állam képviselői – Delaware, Connecticut,

New Jersey, Georgia, Pennsylvania – rövid tárgyalások után, 1788 februárjáig elfogadták az új alkotmányt. Ugyanakkor néhány állam – f?ként Massachusetts – számos cikkelyt kifogásolt az alaptörvényben, követeléseik pedig hosszas vitákat ígértek. A kisebb tagok leginkább attól félték, hogy a törvényhozásban elnyomják majd ?ket nagyobb terület? társaik, emellett pedig azt hiányolták, hogy az alkotmány nem hangsúlyozza ki a f?bb szabadságjogok, például a szólás-, a sajtó- és a vallásszabadság tiszteletben tartását.

Roger Shermannek köszönhet?en aztán a vitatott pontokban gyors kompromisszum született, így 1788 májusáig Massachusetts, Maryland és Dél-Karolina is elfogadta a közös alkotmányt. Ezen megállapodást aztán a Kongresszus 1789 szeptemberében realizálta az Amerikai Bill of Rights-ban, mely – 10 alkotmánykiegészít? cikkellyel – 1791-ben törvényer?re is emelkedett. Mindeközben kilencedikként – 1788. június 21-én – New Hampshire követői is elfogadták az Egyesült Államok új alkotmányát, ezzel megteremt?dött az a többség, melynek birtokában a Kongresszus felhatalmazva érezte magát a közös intézmények kiépítésére. 1789. március 4-én megkezdhette munkáját az USA els? kormánya, melynek élére a szabadságharc egyik szimbólumát, George Washingtonot választották meg elnöknek.” (Életbe lép az Egyesült Államok alkotmánya, szerz?: Tarján M. Tamás)

Mindezzel csak azt szeretném jelezni, hogy az Egyesült Államok alkotmányát soha sem fogadták el népszavazással, s arról nagyjából soha nem volt teljes konszenzus.

Vagyis Róna Péter szerint az Egyesült Államoknak nincs is alkotmánya. Na de ezt csak úgy melleleg jegyeztem meg, hát hogy jövök én ahhoz, hogy véleményezzem ilyen nagy emberek, ilyen csodálatos európaiak, ilyen kifogástalanul civilizáltak mondandóját.

Inkább térjünk vissza az európai civilizáció nagy pillanataihoz!

(Folytatjuk)

Bayer Zsolt - www.magyar nemzet.hu

Ajánló